

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев 14872/2022
09.05.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Радославе Мађаров и Драгане Бољевић, чланова већа, у парници тужилаца АА из ... и ББ из ..., правних следбеника покојног ВВ, бившег из ..., чији је заједнички пуномоћник Весна Јовановић, адвокат из ..., против туженог ГГ из ..., чији је пуномоћник Радослав Тадић, адвокат из ..., ради утврђења права својине, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5548/19 од 04.10.2021. године, која је исправљена решењем истог суда Гж 5548/19 од 27.06.2022. године, у седници већа одржаној 09.05.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ, као неоснована, ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 5548/19 од 04.10.2021. године, исправљене решењем истог суда Гж 5548/19 од 27.06.2022. године.

ОДБИЈАЈУ СЕ захтеви туженог и тужилаца за накнаду трошкова ревизијског поступка.

Образложење

Пресудом Основног суда у Убу П 550/18 од 18.04.2019. године, одбијен је тужбени захтев да се утврди да су тужиоци по основу одржаја постали власници са уделом 1/1 непокретности кп.бр. 7056/2 њива 5. класе у површини од 7356м² КО ... и да је тужени ГГ као земљишнокњижни власник и једини наследник продавца покојног ДД, бившег из ..., дужан признати и трпети да тужиоци на основу пресуде упишу своје право својине без његове посебне сагласности и присуства. Обавезани су тужиоци да туженом накнаде трошкове поступка у износу од 53.300,00 динара.

Апелациони суд у Београд је након одржане расправе пред тим судом донео пресуду Гж 5548/19 од 04.10.2021. године, исправљену решењем истог суда Гж 5548/19 од 27.06.2022. године, којом је у ставу првом изреке укинуо наведену првостепену пресуду и пресудио тако што је усвојио тужбени захтев тужилаца и утврдио да су тужиоци по основу одржаја сувласници и то АА са уделом од 5/6 иделаних делова и ББ са уделом од 1/6 идеалних делова на непокретности кат. парцели 7056/2 њива 5. класе у површини од 7356м² КО ..., што је тужени као земљишнокњижни власник и наследник

продавца покојног ДД, бившег из ..., дужан признати и трпети да тужиоци на основу пресуде упишу своје право својине на наведеној парцели са наведеним уделима код Службе за катастар непокретности Лајковац и другим јавним књигама без његове посебне сагласности и присуства. Ставом другим изреке, обавезан је тужени да тужиоцима накнади трошкове парничног поступка у износу од 66.800,00 динара. Ставом трећим изреке, обавезан је тужени да тужиоцима накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 36.800,00 динара.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права.

Тужиоци су поднели одговор на ревизију.

Одлучујући о изјављеној ревизији, на основу члана 403. став 2. тачка 2. и члана 408.. Закона о парничном поступку - ЗПП („Службени гласник РС“, број 72/11...10/23) Врховни суд је утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, правни претходник тужилаца, сада пок. ВВ, као купац и правни претходник туженог, сад пок. ДД, као продавац, закључили су Уговор о купопродаји од 29.11.2001. године, оверен у Основном суду у Лајковцу Р 921/01 од 29.11.2001. године, којим је пок. ВВ купио кат.парцелу 3521/2 њива 5 класе, површине 0.68.10 ха КО ... (стари премер). У уговору је наведен износ купопродајне цене од 10.000,00 динара и констатовано да је даном овере уговора купац исплатио у целости купопродајну цену и да је продавац предао у посед парцелу купцу. Правни претходник тужилаца, пок. ВВ је ушао у посед купљене парцеле, имао је намеру да на парцели сагради кућу, за живота понашао се као власник парцеле и обилазио парцелу сваки пут кад би дошао у земљу, јер је живео у иностранству. Нико га од закључења уговора 29.11.2001. године до 25.08.2015. године, када је преминуо, није узнемиравао у мирној и савесној државини. Уговор о купопродаји није био спроведен у јавним књигама. Тужени је оставинским решењем од 16.01.2008. године оглашен наследником пок. ДД и уписан као власник предметне парцеле. Тужени је сазнао да је његов брат продао предметну парцелу правном претходнику тужилаца и са њим се договорио да му исплати износ који је тужени платио на име таксе за оставинско решење и међусобно су се договорали да оду код адвоката и реше насталу ситуацију. Катастарска парцела 3521/2 КО ... је новим премером добила ознаку ... КО ... и површину од 7356 м2. Тужени је повремено на спорној парцели напасао стоку.

Овако утврђено чињенично стање резултат је оцене доказа изведених од стране другостепеног суда, који је поступио у складу са одредбама члана 383. став 3. и 4. ЗПП и по својим овлашћењима укинуо првостепену пресуду и одлучио о захтевима, применом члана 387. став 1. тач. 6. истог закона. Другостепени суд је оценио да су испуњени услови за стицање права својине тужилаца на предметној парцели, предвиђени одредбама чланова 28. став 2, 30. и 72. Закона о основама својинскоправних односа. Правни претходник тужилаца је био у савесној и законитој државини од 29.11.2001. године и у време подношења тужбе (24.02.2014.године) је

стекао услове за стицање права својине редовним одржајем у смислу наведених одредби Закона о основама својинскоправних односа. Тужени није оспорио претпоставку савесности правног претходника тужилаца, нити је доказао да је он имао савесну државину. Другостепени суд је оценио неоснованим наводе туженог да се не зна о којој површини парцеле се ради и коју парцелу је пок. ВВ купио од брата туженог, будући да је из уверења о идентификацији РГЗ Службе за катастар непокретности Лајковац од 22.01.2014. године и од 11.04.2014. године утврђено да кат.парц. 7056/2 површине 7356м² новог премера одговара парцели 3521/2 површине 0.68.10 ха старог премера. Код наведеног, тужиоци као наследници пок. ВВ са неспорним уделима од 5/6 и 1/6 иделаних делова, испуњавају услове за стицање својине одржајем на основу члана 28 Закона о основама својинскоправних односа и члана 1 став 1 и 2 Закона о наслеђивању.

По оцени Врховног суда, становиште другостепеног суда је засновано на правилној примени материјалног права.

Одредбом члана 28. став 2. Закона о основама својинскоправних односа, прописано је да савестан и законит држалац непокретне ствари, на коју други има право својине, стиче право својине на ту ствар одржајем протеком десет година. Наследник постаје савестан држалац од тренутка отварања наслеђа и у случају када је оставилац био несавестан држалац, а наследник то није знао нити је могао знати, а време за одржај почиње тећи од тренутка отварања наслеђа (став 5 истог члана). У време потребно за одржај урачунава се и време за које су претходници садашњег држаоца држали ствар, као савесни и законити држаоци, односно као савесни држаоци (члан 30. став 2. тог закона).

Чланом 70. истог закона је прописано да државину ствари има свако лице које непосредно врши фактичку власт на ствари (непосредна државина) (став 1.), више лица могу имати државину ствари или права (судржавина) (став 4.). Према члану 72. истог закона, државина је законита ако се заснива на пуноважном правном основу који је потребан за стицање права својине и ако није прибављена силом, преваром или злоупотребом поверења (став 1.), државина је савесна ако држалац не зна или не може знати да ствар коју држи није његова (став 2.), а савесност државине се претпоставља (став 3.).

У конкретном случају, правни претходник тужилаца је у посед спорне парцеле ступио на основу пуноважног уговора о купопродаји и у том поседу није био узнемираван нити сметан у периоду од 29.11.2001. године па све до своје смрти 15.08.2015. године, односно у периоду дужем од 10 године, што је време које је по државине закону потребно за редовни одржај, као оригинарни начин стицања својине. Уговор од 29.11.2001. године, којим је правни претходник тужилаца купио предметну парцелу је правно ваљан основ за закониту државину, а тужени није доказао несавесност правног претходника тужилаца.

Неосновани су наводи ревизије да правни претходник тужилаца у спорном периоду није био у поседу предметне парцеле, будући да из чињеничног утврђења произлази да је у државину предметне парцеле ступио након закључења уговора од 29.11.2001. године, што је констатовано и у самом уговору, и парцелу редовно обилазио када је долазио из иностранства и имао намеру да на њој сагради кућу, из чега следи

закључак да је правни претходник тужилаца у периоду од 29.11.2001. године до 15.08.2015. године био искључиви држалац спорне парцеле и да у мирној и непрекинутој државини није био узнемираван, оправдано сматрајући да је власник предметне парцеле. Тужени, супротно ревизијским наводима, није доказао да је на било који начин вршио право својине и фактичку власт на предметној парцели. Повремени улазак туженог у працелу ради напасања стоке не може се сматрати савесним поседом, како је то правилно заклучио и другостепени суд, при чему је тужени знао да је његов брат предметну парцелу продао правном претходнику тужилаца и да се са њим договорио да му исплати износ који је тужени платио на име таксе за оставинско решење.

Ни осталим наводима ревизије, не доводи се у сумњу правилност и законитост побијане одлуке, будући да је другостепена пресуда донета правилном применом материјалног права.

Правилно је другостепени суд одлучио и о трошковима поступка на основу одредби чланова 153. став 1. и 154. ЗПП.

Из наведених разлога, применом члана 414. ЗПП, Врховни суд је одлучио као у првом ставу изреке.

Врховни суд је, применом члана 165. става 1. у вези чланова 153. и 154. ЗПП, одбио захтеве туженог и тужиоца за накнаду трошкова ревизијског поступка јер тужени није постигао успех у овом поступку, а трошак за састав одговора на ревизију није био потребан за доношење одлуке ревизијског суда.

**Председник већа – судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић